

ikke er en eksklusiv menneskelig verden – dyr er inkludert (Midgley, 1998, s. 118). Det samme gjelder moralen, som for henne omhandler det som er viktig for livene våre, og i livene våre har også dyrene en plass (Midgley, 1987).

Naturen vil gjennom at vi har en omsorgsrelasjon til den, kunne tillegges egenverdi og ikke bare ha verdi relativt til oss og våre interesser og behov. Om dyr kun ble oppfattet som rene ting, ville vi ikke kunne tillegge dem egne interesser. Evolusjonsteorien har imidlertid vist oss slektskapet mellom oss og dem. Siden Darwin har vi visst at vi mennesker også er dyr utviklet gjennom evolusjon. Vi er født, dør, sanser, puster, tar til oss næring, som alle andre dyr. Landskapstyper som skoger, elver og fjell er verdenen som vi deler med de andre dyrene, og med planter og andre livsformer. Midgley kaller naturen vårt felles hjem. I dette ligger det at vi ikke er atskilt fra naturen, men at vi er avhengige av den og de andre som lever der, for selv å leve.

Å ha omsorg for naturen betyr ikke at den ikke også har nytteverdi for oss, det betyr heller ikke at den ikke enkelte ganger kan forstås som en mekanisme. Sauene på beite i norsk utmark har verdi for oss fordi de gir oss kjøtt og ull, og fordi de er med på å hindre at utmark gror igjen. Sett fra det perspektivet kan ulven oppfattes som et skadedyr som må bort, og som derfor har negativ verdi. Men fra andre perspektiver har ulven en egenverdi i kraft av dens eget livsprosjekt og verdi gjennom sin plass i økosystemet. Utmark med beitende sauer har nytteverdi for oss, og sauene og ulven har egenverdi. Omsorg og nyttehensyn utelukker ikke gjensidig hverandre. En kan si at de komplementerer hverandre, for uten at vi

også utnytter naturen kan vi ikke leve, samtidig som vi ikke bare lever for å utnytte, slik de mest primitive organismene som amøber ser ut til å gjøre.

Omsorg for naturen er imidlertid vanskelig å forene med et gjennomført instrumentelt forhold til naturen; det er uttrykk for ydmykhet i møte med naturen som vi er en del av. Under dagens miljøkrise, der klimaendringene øker og nærmer seg naturens tålegrense og arter utryddes i stort antall, kan en slik innstilling bidra til å motivere oss til å arbeide med å finne løsninger som tjener naturen som helhet. Overlevelsen til fremtidige generasjoner av mennesker skjer neppe gjennom at vi etablerer oss på andre planeter, men gjennom at vi lykkes i å ta vare på livsformene og ressursene på den planeten som er vår, jorda. «What we need is not an ultimate floor at the bottom of the universe but simply a planet with a good strong pull that will keep us together and stop us falling off» (Midgley, 2004).